

„EDINOST“
Izdanje po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torkih, četrtekih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obe izdanje stane:
za en mesec . . . 1.—, laven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 5.— „ „ „ „ „ 7.—
za leto . . . 12.— „ „ „ „ „ 13.—
Naročnik je plačevati naprej na naročbo
brez priložne naročilnice se sprava na
zveza.

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 avc.
laven Trsta po 4 avc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tarifi v politiki; za
naslove s debelimi črkami se plača
prestop, kolikor obsega navadnih vrst.
Poslana, osmrtnica in javne zahvale,
maši oglasi itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredniku
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mo-
biti frankovano, ker ne frankovana se
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje spre-
jema upravnništvo ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglašje
je plačevati loco Trst. Odprta reklama-
cije se prosto pošiljajo.

Za spravo.

Ist es uns aber beschieden,
für immer Wirthshaus- und
Bürgerklub Politik zu machen,
dann brauchen wir uns um
keine Majorität zu kümmern,
dann brauchen wir Nieman-
den and — — — Nichts.

Ob nastopu novega leta ozrli smo se, po
starem običaju, v staro leto. Zabeležiti sme mo-
rali, da je bilo leto 1897. polno viharjev in usod-
nih neuspahov za nas Slovence. Narodne in poli-
tiške borbe so zadobile v tem letu najudurnije
oblike, strasti so kipele bolj in bolj, vrelo je na
vseh koncih in krajih te države, dokler ni — pre-
kipelo. Agitacije naših nasprotnikov nemške in
italijanske narodnosti so naraščale sliče deročemu
hudourniku, umazano valovje je prestopilo svoje
bregove, razlivši se po livadah in valé seboj zdiv-
ljane običaje in katilinarčne ekzistence iz politič-
nega življenja. Zmožni in resni politiki so se morali
umakniti, da napravijo prostora — kričačem. Zakoni
uljudnosti, veljavni v občejanju med omikanimi
ljudmi, so stopili iz veljave; na mesto argumenta
je stopila psovka. Mesto oplojevalne borbe med
duševnimi silami, mesto onega plemenitega tekmo-
vanja, ki vspodbuja in bodri k nadaljnjemu delu,
k stremljenju po poti napredka in k približevanju
idealom človeštva, poslušati smo morali kruti nauk,
da morajo poginiti jedn, ako hočemo, da bodo
mogli prijetno živeti drugi; da mora biti sužnjev
na svetu, ako hočemo, da bodo svobodno dihal
drugi. Na vseh koncih in krajih se je propovedo-
vala teorija, da jedn morajo biti kladivo, drugi pa
nakovalo. Propovedovala se je ta teorija kakor
evangelje in tudi izvrševala. Nakovalo pa smo bili
povsodi — mi Slovani! Na to nakovalo so neusmi-
ljeno padali udarci nemškega in laškega kladiva.
Huronsko veselje se je razlegalo o zadnjih volitvah
po našem Primorskem, ko sti brutalna sila in pre-
vara dušili resnične odnose in voljo slovensko-
hrvatskega življa; huronsko kričanje se je razle-

galo po vsej državi, ko se je posrečilo gori ome-
njenim kričačem, da so zanetili strašen ogenj med
nemškim ljudstvom, ko so je uverili, pomočjo
najdržniših in lažljivih sredstev, o neki nevarnosti,
preteči nemškemu ljudstvu, katere nevarnosti pa v
resnici nikjer ni! A to divjaško veselje, to
besnenje furij najzrditejšega narodnega sovraštva,
to hropenje najkruteje gospodstvaželnosti ljudi,
sledenih najnižim instinktom, je švignilo na svoj
vrhunec, ko se je morala pred tem viharjem
umakniti vlada, o kateri moremo verovati, da so
jej bili nameni dobri, da si ni možno tajiti, da je
bila najnesrečnejša v svoji taktiki. Gola resnica je
namreč, da je grof Badeni sam — bodisi, da res
ni poznal naših, ki so bili tudi njegovi nasprotniki,
bodisi, da je bil prisiljen v to po močnih zaščit-
nikih germanizatorične ideje v Avstriji — in do-
sledno otvarjal vire hudourniku skrajnega nem-
škega radikalizma, ki je zajedno podajal roko
italijanskemu radikalizmu.

Dogodki zadnjega leta so znani. Udarce je
padal ze udarcem na slovenske hrbte. Kladivo se
je dvigalo in je padalo neprestano. Toda tega,
česar so pričakovali naši nasprotniki, vendar ni
izvršilo kruto nemško-laško kladivo. Ni nas raz-
pršilo na koščke, ampak zbiló nas je skupaj v
trdnjejo in kompaktnje maso. Potisniti so nas ho-
teli kraj propada, a potisnili so nas v — Krakove!
Hoteli so, da bi mi ob zvršetku leta bolešno
vsklikali na razvalinah svoje bodočnosti, a prišlo
je tako, da je po vsem avstrijskem Slovanstvu v
harmoničnem akordu zazvenelo geslo: Vsi v vrsto,
rama ob rami, v obrambo!

Ne, ne, tega si niti ne moremo misliti, da
bi bili dogodki v Krakovem le posledica hipne
duševne razvnetosti. Kako bi se mogli odreči bla-
žilni veri, da vzroki, ki so doveli na veliko po-
bratimstvo v Krakovem Čehe, Poljake, Slovence,
Hrvate in Maloruse, temelje globoko, v srečnem
spoznanju o skupnih koristih, o skupnih potrebah,
o skupnih sovražnikih in o skupni nevarnosti?!

je doživel raznih prememb ter je imel posebno
zgodovino.

Bilo je na primer časov, ko je Jožef Polž
imel samo sedem oralov zemljišča ter v koči samo
ženo. V kratkem ga je vendar doletelo dveje ne-
puščakovanih stvari; žena mu je povila sina An-
drejčka, posestve pa se je vsled služnostne pogodbe
povečalo za tri orale zemlje.

Ta dogodka sta povzročila dokaj sprememb
v kmetovem življenju; dokupil je še jedno kravo
in prašiča ter jel najemati vaše gostače, da so
mu obdelovali zemljo.

Nekoliko let pozneje je prišel na svet drugi
sin. Tedaj si je najela Polževa za pomočnico staro
dninarico Sobiesko, na poskušajo za pol leta. Ta
poskušnja se je podaljšala za tri četrt leta, na kar
je Sobieska, koprneča za krčmo, zbežala pe noči
v vas, na na njeno mesto pa je prišla „bedasta
Zofija“ vnovič za pol leta. Polževi se je zdelo, da
po dovršitvi najnujnejšega dela bode mogla pre-
biti brez služabnic.

„Bedasta Zofija“ je prebila pri njih kakih
6 let; in dasi je potem šla služiti v grajščino, pri
Polževih vendar ni zmanjkalo dela. Gospodinja je
torej vzela k sebi petnajstletno siroto Magdaleno,
ki je vendar rajše šla med ljudi, nego bi sedela
v svoji koči, dasi je imela svojo kravo, nekoliko
goonov zemlje ter pol koč. Rekla je, da jo je

Smešno bi bilo, ako bi hoteli prikrivati dej-
stvo, da avstrijski Slovani ne soglašamo v vsem.
Ni mogoče to. Poljak je deželen avtonomist notri
do mozga, mi Slovenci pa ne moremo biti — vsaj
tako dolgo ne, da si ustvarimo zanesljive jezove
proti nevarnostim, ki bi jih prinesla našemu na-
rodnemu obstanku deželna avtonomija. Čehom je
kardinalna točka njih državno pravo; mi Slovenci
pa bi hoteli, da se najpoprej dovede do definitivne
zmage — načelo popolne in absolutne jednako-
pravnosti vseh narodov. Tudi gospodarske potrebe
avstrijskih Slovanov niso popolnoma jednake. Take
razlike so naravne, ker izvirajo iz različnosti zgo-
dovinskega razvoja posamičnih narodnosti in iz
različnosti zemljepisnega položaja. Ake smo resni
politiki, ne smemo prezirati teh razlik. Toda v
hipu nevarnosti, po dogodkih, ki so nam dokazali
da zbira vse svoje sile sovražnik, ki je d n a k o
sovraži nas vseh — po letošnjih dogodkih
nam veleva najnaravnejša in najpoštenjeja naredna
sebičnost, da se avstrijski Slovani ne oziramo
na to, kar nas loči, ampak, da iščemo le tega, kar
nas druži in spaja. Mi se moramo okleniti take
velike ideje, ki je lastna nam vsem: želje, da si
ohranimo svojo narodno individualnost in jej za-
gotovimo pot do nadaljnjega razvoja in spopelnje-
vanja! Ukupna nam mora biti borba proti go-
spodstvaželnosti — nočemo reči: tujih narodnosti,
ampak tujerodnih klik! Kraj vseh označenih in
sličnih diferenc je glavno — in to „glavno“ je
tudi možno: politika nam vsem bode slo v a n s k o
n a r o d n a, kar pa ne izključuje, da ne bi bila
tudi pravična vsem sosedom, ki so dobre volje in
žele živeti z nami v miru in plemenitem tekmo-
vanju.

Taki vzajemnosti se je ustvaril v Krakovem
okvir, velik načrt. Sedaj pa treba, da ne poza-
bimo, da najlepšim načrtom ni nade do uresniče-
nja, ako niso tudi posamični deli urejeni primerno
ukupnemu okvirju. Ako hočemo, da bode možno
zlezo delo med slovenskimi plemeni, mora

strije preveč pretepal; daljši sorodniki pa so jo
nagovarjali le, naj mu bode pokorna, trdeči, da
čim več palic položi stric na njo, tem bolje bode
za njo.

Polž je neprestano sam obdeloval polje, na-
jemaje le redkokedaj dninarjev. Razun tega je
imel še toliko časa, da je hodil s konji na dvor,
ali pa je dovažal blaga iz mesta židom, bivajočim
v vasi. Grajski pa so ga čimdalje pogostejše kli-
cali na delo, torej tudi Polžu niso več zadoščevali
dninarji in jel se je ogledavati za stalnim pomoč-
nikom.

Neke jeseni, ko mu je žena zabičevala naj-
močnejše, naj si dobi pomočnika, se je pripetilo, da
se je vračal iz bolnišnice Matija Ovčar, kateremu
je bil vez pohabil nogo. Pohabljenca je vodila pot
mimo Polževe hiše. Raven in utrujen sel je na
kamen pri vratih ter jel gledati milosrdno v vežo.
Tam je gospodinja ravno mečkala za prašiče krom-
pir, tako okusen, da se je njega okus s soparo
vred razširil celó na cesto. Ovčarja je kar za-
ščegetala po ustih ta vonjava ter se niti ni mogel
dvigniti več z kamena.

„To ste vi, Ovčar?“ oglašila se je Polževa,
komaj spoznavši ubožca v njegovih cunjah.

„Kajpada“, je odgovoril revež.

(Pride še).

PODLISTEK.

Prednja straža.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Poslovenil Podravski.

Ob tej cesti ima Polž svoje stavbe. Tu vidiš
kočo, obrneno z jednimi vrati proti cesti, z dru-
gimi na dvorišče; tu je hlev za konje, svinje in
govedo pod jedno streho; je skedenj in naposled
kolnica za vozove. Vse to je razpostavljeno na
straneh poleg četverovoglatega dvorišča.

Dolinski kmetje so govorili Polžu šaljivo, da
biva v prognanstvu kakor Sibirijak. Resnica, da
do cerkve — so dejali — ima bliže, nego mi; za
to pa vendar nima s kom spregovoriti kako besedo.

Pustinja vendar ni bila tako pusta. V jeseni,
kadar je bilo toplo vreme, opazil si na griču
hlapca, kako je s parom konj oral zemljo, ali pa
si videl Polžovo ženo in deklo, najemnico, obe v
rudečih spodnjicah (jankah), kako sti kopali krompir.

Med griči je trinajstletni Andrejček navadno
pasel krave, zbijaše o tem različne šale. Ako bi
iskal pozornost, našel bi še osemletnega Stanka,
s lasmi, belimi kakor povese, ki se je potikal po
jarkih, ali pa je zamišljen zrl v dolino, sedé na
griču pod borovcem.

Ta pristava, kapljica v morju človeških za-
nimivosti, bila je vendar nekaj poseben svet, ki

priti do sprave čim prej v posamičnih plemenih. To je postulat slovenskega rodoljuba v sedanjih časih. Tej zahtevi se ne sme odtežati sedaj noben posamičnik in — nobena stranka. Tej zahtevi v prilog mora biti vsaka slovenska stranka pripravljena tudi do žrtve!! Tej nujni, neizogibni potrebi v prilog jemljemo mi radi na-se tudi odij, ki ga je valil na nas neki slovenski list — odij protektorata „dihurjev“. Mi nismo reagovali, ker se nam take vrste polemika zdi presmešna. In že celó smešna je bila opazka, da veljava izvestnih ljudij iz Ljubljane rase „morda v Trstu, drugod pa ne!“ S tem je hotelo povdariti menda dotično glasilo, da smatra nas v Trstu za najbolj — kako bi rekli?! — omejena politike v Sloveniji. Mi se ne razgrevamo radi tega. V vsaki skupini ljudij je nekdo najbolj bister in nekdo najbolj omejen. V Sloveniji smo najbolj omejeni mi Tržačani se svojimi „kraškimi buticami“ in najboljše bode tako, da se resignirano udamo v voljo bolj — pametnih, nego smo mi!

Tudi danes ne bi omenili dotične polemike, da ni tam dvoje izrekov, ki se ne tičejo nas, ampak stvari, važnih načel.

Jeden teh izrekov se glasi: „Naravnost smešno je, če nam vedno obmejne Slovence na steno slikate, prav tako, kakor nam bi ti v prvi vrsti imeli predpisovati kako naj si svoje razmere na Kranjskem uredimo“.

Mnogočemu smo se že privadili obmejni Slovenci zares, ali da nam v sedanjem času pride tak glas iz Ljubljane, tega ne bi bili pričakovali. Vemo, da bi postali ostri, ako bi hoteli odgovorjati na tako enunciacijo; zato molčimo raje in se tolažimo z nado, da ogromna večina stranke ne soglaša s tem izrekom svojega glasila. Le to jedno bodi nam dovoljeno, da povdarimo: obmejni Slovenci si niso nikdar domišljevali tega, da bi predpisovali rojakom na Kranjskem, le apelovali so vedno in apelujejo še danes na njih rodoljubje v ta namen, da bi poštevali naše tužno položnje, položnje onih, ki se sicer še bore, ki se pa ne bodo mogli boriti več dolgo brez zaslombe bratov, ki žive v ugodnejem etnografskem in zemljepisnem položnju!! Le toliko zahtevajo obmejni Slovenci, ako to zahtevanje res seza predaleč, potem pa — tužna nam majka!!

Drugi izrek bi bil ta, da narodna stranka sklene premirje, toda le tako, da ne bosta trpela stranke ugled in čast. Oziroma na ta izrek moramo ponoviti, kar smo že rekli nedavno temu. Stranka ne sme biti oni moloh, kateremu bi morali žrtvovati — vse! To jedno skrb moramo imeti vedno pred očmi, da ne storimo ničesar, kar bi bilo na škodo časti, ugledu in koristi — naroda! Nikdo ne zahteva od nobene stranke, da bi zametala samo sebe. Pač pa je stranka najlepše opravičila svoj obstanek in svojo zmožnost za delo za narodno stvar, ako se je pokazala pripravljeno v ono, kar imenuje Italijan „sacrificio dell' intelletto“ — v samozatajevanje. Stranka, odklanjajoča take samozatajevanje, kadar zahteva tako domovinska stvar, se je postavila izven narodne organizacije.

Ako mladočeska stranka ni zgubila ničesar na svoji „časti“ in „ugledu“, ko je v trenutku nevarnosti podala roko Staročehom in plemstvu, potem menimo, da ne zgubi ničesar na svojem ugledu katerasibodi: slovenska stranka, ako stori to, česar treba, da storimo vsi, ako hočemo, da se dnevi v Krakovem ne preleve v zgolj prijetne sanje, in da nam donesejo praktičnih posledic, sadu, v blagor avstrijskemu slovanstvu. Vtisnimo si v spomin besede, ki smo jih posneli iz nekega članka v „Politik“ in katere smo postavili kakor motto temu članku. Ako hočemo tirati narodno politiko, moramo gledati, da ohranimo sedanjo večino, oziroma zložnost slovenskih poslancev! Gospodje na Kranjskem — in to obeh strank — pa naj vprašajo svoje zaupnike v parlamentu, da-li bode možno vzdržati tako zložnost, ako se doma koljemo med seboj?! Ne, saj ne treba vprašati, kajti poslanci obeh strank so nam že povedali, da ne bode možno!

„Ist es aber beschieden, für immer Wirthshaus- und Bürgerklub-Politik zu machen, dann brauchen wir uns um keine Majorität zu kümmern, dann brauchen wir Niemanden und — nichts“. Mi bi prevleli tako-le ta rek: Ako hočemo tirati le politiko svoje lastne stranke, potem se nam seveda ne treba brigati za ukupnost; ne trebamo nikogar in — ničesar!

Ali smo res že tako daleč mi Slovenci? Ali smo se res že raznarodili v toliki meri? Menimo, da ne. Ravno sedaj se moramo pokazati zmožne za življenje s tem, da se pokažemo dovzetne za spoznanje, česa nam treba v teh usodnih trenutkih: da trebamo vsi vsakegar in vsakdo vseh; da trebamo — miru in sprave!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 7. januarja 1893.

Položaj na Češkem. Za zaupniki Nemcev so prišli na vrsto zaupniki Čehov. Za danes namreč je povabil baron Gautsch k sebi posl. Kramafa, dra. Engela, dra. Herolda in dra. Pacaka, da jim sporeči o svojih razgovorih z zaupniki Nemcev ter o koncesijah, ki jih hoče privoliti poslednjim. Od vspeha današnjih pogajanj med ministerskim predsednikom in Čehi da je zavisno, da-li se skliče deželni zbor češki. Tako se glase današnja suha poročila. Naravno: ako je vspeh današnjih posvetovanj z Čehi odvisen od vspeha nedavnih posvetovanj barona Gautscha s Nemci, potem seveda ni možno ugibati o današnjem vspehu, ker ni znan prejšnji. Niti nemški listi sami ne vedo povedati ničesar o vspehu pogovora ministerskega predsednika z zaupniki Nemcev. To pa je jasno, da gredo želje nemških skupin zelo navzkriž. Nemcem liberalne barve se vidi, da bi se radi rešili iz zagate, v katero so zašli po obstrukcijskem nasilju. Zato pišejo dokaj optimistično, češ, da je vsa nada, da se spor reši častno za Nemce. Temu slikanju v lepih, živih barvah je očevidno ta namen, da bi pripravili, oziroma potolazili občinstvo za slučaj, da liberalci vendar smaknejo v lopo Gautschevo. Drugačna je slika v nemškona-cionalnem taboru. Tu nočejo niti čuti o kakih pogajanjih. Nacionalcem velja deviza: Le naprej, slepe naprej!! V tem zmislu grozi seveda tudi Schönerer. A to pomenja nekaj v sedanjih časih in ob sedanjih razmerah. Če tudi se ne da tajiti, da bi se liberalci radi rešili iz zagate, vendar je staviti sto proti jednemu, da se ustrašijo v zadnji hip in store tako, kakor bode hotel Schönerer. Liberalci so sploh izgubili ne le svojo čast in svoj ugled, ampak tudi zadnjo sled svoje lastne volje. Več ne more zgubiti politik. Ker pa ni misliti, da bi Schönererjanci odnehali, sodijo poznavatelji razmer jako pesimistično, kar se dostaja šansa za spravo, vzlic temu, da se kažejo jako spravljive toliko češki voditelji kotikor tudi češka glasila. Tako piše „Politik“ od minole srede, da Čehi se nikakor nočejo kazati timoglave, ker jim le do živega prava. Glavna stvar jim je, da pridejo do svoje pravice, ne mené se za to, ali v tej ali oni obliki. Ako umemo prav to izjavo, se Čehi ne bodo protivili spremembi jezikovnih naredeb, da le ostane nedotaknjeno načelo enakopravnosti in enakoveljavnosti obeh narodnosti. Morda nam še danes brzojav kaj sporeči o današnjem pogovoru med baronom Gautschem in Čehi.

V našem zmislu izvaja tudi praška „Politika“ lko govori o ozirih, ki jih je dolžna večina parlamenta nemškim konservativcem. Mi smo rekli, da tega ne more zahtevati katoliška ljudska stranka nemška, da ne bi slovenske skupine smele povdarjati vzajemnosti svojih interesov, da ne bi se smele čutiti slovenske! Zaveznitvo takih ljudij — tako smo rekli zadnjič — ne bi imelo nobene vrednosti za nas. Take obsoja tudi „Politika“ tisto večno intrigriranje Zailingerja in njega ožjih so-mišljenikov. Praški list piše namreč: „Najprimitivnejše razumevanje o političkem taktu bi zahtevalo, da ne bi uvaževali na organizacijo, kateri pripadajo sami. Ako se Zailingerjeva skupina ne čuti več domače v večini, pa naj izvede posledice iz tega. Ako ne stori tega, potem se mora držati onih ozirov, katere jej nalagata dostojnost in disciplina“.

Gotovo je tako. Ti gospodje naj bi enkrat nehali grešiti na račun večine in plašiti: brez nas ni večine. Kajti, Slovani se morajo vprašati slednjič: kaj nam hasne večina, ako pa imamo vezane roke v njej? V polni zavesti o dobroti, ki jo nudi vsaki stranki dejstvo, da je v večini, vendar bi morali dati prednost manjšini, v kateri bi se smeli gibati slobodno za svojo stvar, pred večino, ki nam hoče nalagati dolžnost — trapistov, kadar hočemo izjavljati narodno čutstvenje svoje. Ako hočejo nemški konservativci sodelovati z nami za sa-

niranje razmer — dobro nam došli! Ako nočejo, potem pa jim je dolžnost, da polože jasne račune.

Sicer pa je se jeden moment jako tolažilen za nas. Po krivdi volilnega reda Slovani sami za-se res nimamo večine. Ali pa jo morajo sestaviti Nemci z Italijani vred? Na koliko frakcij bi se razbili oni, v tisti hip, ko bi se seli ukupno za mizo, da sestavijo ukupen pozitiven program? Kako je pisal dvorni svetnik Jagić Mommsenu? Slovani lahko čakajo na to, kar jim mora priti!

Deželni zbor istrski. Zadnja „Naša Slova“ je priobčila lep članek, v katerem je naglašeno vse, kar je slednjič moralo dovesti do premeščanja deželnega zbora istrskega iz Poreča v Pulj.

Vse to — tako izvaja člankar — da so se slovensko-hrvatski deželni poslanci od leta 1861 naprej posluževali v deželnem zboru izključljivo italijanskega jezika in da so postopali jako ponižno nasproti italijanski večini ter jako miroljubno, ni pomagalo nič in niso mogli dobiti nikakih pravic za svoje volilce. Nasprotno: Italijani so jim postajali vedno bolj krivični. Meseca avgusta 1883 pa se je čul prvič slovenski glas v tem zboru. Znano je, kolike in kake so bile tedaj demonstracije od strani Italijanov v zbornici in v mestu Poreča proti slovenskim zastopnikom. Radi tega je odposlala slovenska manjšina deputacijo do grofa Taaffeja, da se potoži radi krivičnosti, ki so se jej godile. Od leta 1890 naprej ni se pa več čula italijanska beseda od slovenskih poslancev. V istini se je zapričela sedaj prava gonja proti tem zastopnikom.

Znani so gotovo vsem našim čitateljem divji napadi Italijanov na naše zastopnike. Kamenjani so bili. Niso dobili ni postrežbe, ni hrane; in da so si rešili življenje, morali so jedenkrat bežati peš ter si nositi sami svoje kevečke več ur daleč. Sploh se je znjimi ravnilo tako surovo, kakor nikjer drugod: bedisi v zbornici, bodisi zunaj iste.

Deželni zbor je sedaj premeščen v Pulj. Tega je zelela najbrže tudi vlada sama, da osredotoči tamkaj vse važnejše stvari, ker Pulj je namenjen glavnim mestom Istre.

Italijani pretó že sedaj slovenskim poslancem ter jim prorokujejo, da se jim tudi v Pulja ni nadejati boljšega.

Radovedni smo, da li se jim posreči to. Še bolj pa smo radovedni, kaj poreče vlada k temu in je-li ona voljna jedenkrat storiti konec dosedanjim nasilstvom ter ukrotiti strasti krivičnikov? Mislimo, da je že čas injvemo tudi, da ima ona za to dovolj moči na razpolago.

Jagić proti Mommsenu. Profesor na vseučilišču dunajskem in dvorni svetnik Jagić je dopisal onemu glasevitemu Mommsenu pismo, v katerem dokazuje staremu nemškemu profesorju da so njega (Mommsena) nazori o nalogah in namenih Avstrije — anahronizem, da Avstrije si niti ni možno misliti, kakor centralizovano jednotno nemško državo. Vzajemno podpiranje različnih, narodno zavednih plemen, jednako stremeti po napredku: to je program Avstrije. Avstrije ni možno vladati niti proti Nemcem niti proti Slovanom. Slovani v svoji pasivnosti — tako pončuje dvorni svetnik Jagić svojega nemškega kolego — so zmožni velikemu. Njih ne plašijo hipni nevspehi. Oni čakajo lahko boljših časov, ki jim morajo priti.

Mi bi vzeli jednostavno in zadovoljstvom na znanje to lekcijo, ki jo je podal vzlic svoji učnosti skromen Slovan do skrajnosti nadutemu in oblastnemu Nemcu, da si bi prigovarjali lahko, da niso bili baš umestni toli globoki pokloni Jagićevi pred „najpoklicanejšimi učitelji našimi“, in da si bi mu povedali lahko, da smo se v Trstu smejali kar vse vprek, ko je govoril o kulturni misiji — Italijanov med Slovani! Nočemo tajiti, da smo Slovenci vsprejeli marsikaj od Nemcev in Italijanov.

Vzlic vsemu temu pa je ob sedanjih političkih odnošajih v Avstriji naravnost usodna zmota, ako brez potrebe razglajamo, kar nam itak Nemci in Italijani sami mečejo v obraz preko mere, ako jim v slavnostnih himnah pojemo zahvalo za kulturo, katero so si osnovali tudi oni na podlagi tega, kar so prejeli od — drugih!!

Kakor rečeno, mi ne bi govorili dalje o tem, da nismo dobili iz Ljubljane pisma, kako se izvestni ljubljanski krogi tudi ob tej priliki — po stari lepi navadi — drgnejo ob nas, češ: „Vidite, kako krivico je delala „Edinost“ Jagić!“ Z ono notico namreč, ko smo ožigosali Jagića radi

tega, da se je pridružil ovaciji, ki so jo priredili dunajski profesorji Mommsen! Graja je bila na svojem mestu, ko je bilo vendar jasno, da ona ovacija ni bila namenjena učenjaku, marveč je bila le politična protislovanska demonstracija. Mi smo obsodili Jagića za to, kar je bilo — za to pa, kar bode še le, nismo mogli vedeti. Mi vemo le to in grajamo še danes, da je Jagić propovedoval v delegaciji o nekem bosanskem jeziku; mi grajamo in bomo grajali, da Jagić kakor Slovan in člen gosposke zbornice ne sedi na desnici med avtonomisti, ampak v takozvani srednji stranki, ki pa ni drugega, nego v pavolu povita podružnica nemško-liberalne stranke. Iz kratka: mi smo in bomo grajali tisti kozmopolitizem, ki je stara slabost slovanskim učenjakom. Poleg vse graje pa ne odrekamo istim priznanja, kjer in kadar so ga zaslužili! Kar se pa specijalno tiče naše graje Jagića radi Mommsena, moramo poudariti, da so ga radi tega napadli hrvatski listi že popred in smo pisali mi na podlagi tega, kar je pisala „Hrvatska domovina“. Prihodnjič bomo doslovno ponatisnili dotično notico „Domovine“, da dokažemo eklatantno, kolikim opravičenjem se ob vsaki priliki drgnejo ob nas izvestna gospoda v metropoli „Slovenije“.

Shod nacionalnih Nemcev je bil včeraj v Lincu. Razume se ob sebi, da so kolikor možno napeli struno na svoji vijolini. Hreščala je struna proti Slovanom, proti vladi, proti nemškim konservativcem in proti vsem onim Nemcem, ki bi hoteli stopiti v pogajanja z vlado. Bifren pesmi pa je bil: Avstrija bode ali nemška, ali — je ne bode! Za nas Slovence nima ničesar poučnega ta pesem, naši računi so jasni s to gospodo. Velepoučna je za vlado, najbolj poučna pa za konservativce in antisemite. Bolj ko se trudijo poslednji, da bi intenzirali svojo narodno pesem po noti Schönererjevi, tem pogostejše morajo čuti, da so izdajce nemškega naroda.

Različne vesti.

Namestnik grof Goëss se je povrnil predseščnjem le Pulja v Trst. Gospod namestnik je v sprejemal v Pulju razne oficijelne osebe, društva in korporacije. Poročila ne vedo ničesar o kaki značilni izjavi gosp. namestnika, po kateri bi se dalo sklepati o postopanju političke uprave za bodočnost.

Naj v miru počiva! Naznaniamo veselimi srcem, da je zginil z dnem 1. januarja 1898 list „Corriere Nazionale“, kateri list je zastopal koristi Italijanov v Dalmaciji. Ker pa je odklenkalo namišljenemu italijanstvu v Dalmaciji, odklenkalo je tudi „Corriere“. Meseca septembra 1896. je premenil zrak, nastanivši se v Trstu, pa tudi tukaj mu ni ugajal zrak. Nam seveda ni posebno hudo po njem.

Duh krščanske ljubavi. „Obzor“ piše: Naši bratje pravoslavne vere bodo slavili jutri (6.) rojstvo Kristovo. Mi se udeležujemo na tem slavljenju onim duhom, katerim smo mi katoliški kristijani slavili isto slavo pred malo dnevi: duhom krščanske in bratske ljubavi. Ko nas spaja jedinstvo objavljenega nam Božanstva, združijo naj nas tudi jedinstvo ljubavi, katero je to Božanstvo doneslo svetu. Krščanski duh ljubavi, ki slavi svoj porod v razdrti kolibi, a svojo zmago v veličastnih hramih človeških src, naj se rodi tudi v tej naši razdrti hiši, v zastrupljenem narodu našem, da rodi zmago v jedinstvu src, teženj in misli vsa ga naroda hrvatskega in arbskega. Zbrani okole našega naroda in zajedno z najčistejšimi idejmi, ki so bili po Kristu razglašeni človeštvu, pozdravljamo jutranji vzvišeni praznik naših bratov po krvi in bližnjih po veri srčnim vsklikom: Čestit vam Božič!

Mesto poštnega odpravnika se razpisuje na novoustanovljenem c. kr. poštnem uradu v Kozani, okrajno glavarstvo Gorica, proti pogodbi in kavciji 200 gld.

Letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal 150 gld. za vzdržavo ednokratne pešne zveze na dan s poštnim uradom v Kojkem.

Prošnje v toku treh tednov na c. kr. pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Umrila je v Pragi Maruška Bittnerova. Bila je slavaoznana, jako priljubljena in jedna najboljših igralk češkega gledališča. Prebivalstvo Prage ji je priredilo sijajen pogreb.

Za božnico družbe sv. Cirila in Metoda na Grati so darovali: Fajt Karolina 50 nvč., Požar Fvandiška 50, Piščanec Netka 50, Kral Franc 30, Mekina 50, Gruden 5, Rosa Klavara 50, Albreht Marija 50, Markua Anton 30, Ana Umek 1 gold., Petrovič Ludvik 50 nvč., Rupaik 2 gl., Katarina Kralj 20 nvč., Marija Bolle 50, Jakob Bolle 2 gl., Helena Krajnc 50, N. Premrou 50, Vouk Anton 40, Krajnc Mici 20, Klemenc 1 gl., Ivanka Mikelič 2 gl., Jernejčič 40, Tornič 20, č. g. Jurizza 2 gl., Antonija Gulič 50, Marija Lozej 50, Terezija Logar 50, S. F. 50, N. N. 50, N. N. 1 gld., Marija Jamšek 30, F. Strekelj 1 gl., Kopač 1 gl., Benčina 50, Simončič 40, Guštin 10, Gruden 1 gold., Jožef Pertot 50, Oskar Puh 20, Ivan Pertot 20, Anton Orel 20, Rozalija Čoter 50, Alojzija Žigon 1 gl. 50, Marija Korošič 1 gld., Anton Milharčič 50, Ignac Gec 50, Majcen Antonija 50, Jožef Kuhelj 1 gld., Amalija Kovač 50, Liza Gustinčič 20, Rozika Rjeker 40, Milka Uršič 50, Ana Volk 30, Filip Komatar 50, Terezija Sancin 30, Moder 50, Znidaršič 50, Vodopivec 50, Martelanc 50, Aite in Zadnik 6 majc. 9 p. rokovic, 8 p. nogovic ter 13 volnenih rut, Anton Krajnc 3 vence fig.

Učiteljske razmere na Tolminskem. Pišejo nam: Znače so žalostne šolske in učiteljske razmere na Tolminskem. A vendar bi ne mislili nikdar, da bi bil mogoč sledeči slučaj. Ožji in pomnoženi okrajni šol. svet je v septembru 1897. imenoval na ljudsko šolo v Kobaridu — poslavši jednega tamšnjih učiteljev na Srpenico — za meščanske šole izprašanega nadučitelja g. Ivana Krajnika. Bog ve, ali je znano to imenovanje dež. šol. svetu? Isto se ni izvršilo do dandanes in prav zaradi tega niso nekateri učitelji poučevali več mesecev in otroci so pohajali! Ni dosti to. Podpredsednik v okraj. šol. svetu, prečastiti gosp. Josip Kragelj (glavar je na dopustu), predstavil je svojevoljno g. Ivana Krajnika iz službenih ozirav na Srpenico namesto za to šolo določenega učitelja, sklicevaje se na neki ukaz dež. šol. sveta. In to brez vsake seje! Seje ni bilo od meseca septembra minolega leta! —

Ali je tako postopanje zakonito in pravilno? Zakaj se na tak nezaslišan način dražijo in izzivajo učitelji ter spravljajo v nesrečo?!

Odsek slovenskih trgovskih pomočnikov naznaja sl. občinstvu, da priredi isti svoj veliki ples dne 6. februarja t. l. v redutni dvorani „Politeama Rossetti“. K plesu bode sviral vojaški orkester pešpolka št. 97. Natančni program o svojem času.

Pevsko društvo „Kolo“ naznaja vsem onim, ki se želijo vezbati v petju, naj se zglase v „Tržaškem podpornem in bralnem društvu“ v nedeljo ob 3. uri popoldne. Prične se poučevanje novih pesmi za bodoči koncert. Oti, ki se priglasijo pozneje, ne bodo mogli sodelovati na koncertu.

Silvestrov večer „Tržaškega podpornega in bralnega društva“. To je bil res lep večer, ki ga nam je priredilo omenjeno društvo. Okolo 8. ure začeli so se zbirati društveniki in društvenice ter povabljeni gostje, tako, da so napolnili vse kotičke lepe društvene sobane. Ob 8. uri in pol nastopili so pevci društva „Kolo“ ter zapeli: „Slovenec i Hrvat“. Zatem je nastopila vrla mlada deklamovalka Dragica Tomažičeva, in je deklamovala „Izdajnika“. Govorila je globokim čutom ter nam je izražala grozo izdajstva na lastnem domu. Igro „Šolski nadzornik“ so prav dobro izvajali gg. Rustja, Dolenc, Tavčar, Luin in gospici Ivanka Ivančič in Ema Dekleva; posebno se je odlikoval „učitelj Petrovič“.

Dvogovor „Slovenija in njena hčerka Tržaška Slovenka“ je bil ganljiv in stl ga predstavljalki morali ponoviti. Gospica Režika Zorcut je kaj lepo slikala bolečine trpeče matere, katero zapuščajo nezvesti sinovi in hčere; telazila jo je njena zvesta hčerka mala Milica: da jej napočijo boljši dnevi, kadar se zbudi hčerka njena.

Manjkalo je še nekaj minut do polnoči in zopet se je vzdignilo zagrinjalo. Na odru je stal mal deček Stanko, ki je deklamoval bližajočemu se novemu letu. In ko je udarila ura polnoči, prikazalo se je „novo leto“ ter podalo roko dečku in je pozivljalo vse navzoče, naj si sežejo v roke, z besedami: „Mej vami naj sovraštvo mine, drug drugemu rokó podaj, kot prerokjene v delu istem, strme vas svet zagleda naj“.

Po tem prizoru ni bilo navdušenja ni konca ne kraja, segali so si v roke znanci in prijatelji in marsikateremu se je stajal led okolo srca ter je segnil v roko tudi svojemu nasprotniku.

Potem se je prikazal na odru častitljiv starček, društveni podpredsednik g. Matija Čudvod, da je voščil vsem zbranim veselo novo leto. Spodbujal jih je k vzajemnosti in bratski slogi na splošnem delovanju v prosep društva.

Oficijelni del veselice zaključili so naši vrli „Kolasi“ z lepo pesmijo: „Morje Adrijansko“. Zatem se je pričela svobodna zabava, sestojeca v tomboli, šaljivi lotariji in plesu. Vsa veselica se je izvršila v najlepšem redu.

Opazovalec.

Veselični odsek „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, podaril je temu društvu od svojega čistega preostanka svoto 50 gld.

Za odbor veseličnega odseka.

Josip Rože,
načelnik.

Dobrovoljno gasilno društvo v St. Petru na Krasu vabi na predpustno veselico, ki bode v nedelje dne 9. prosinca 1897 v prostorih g. Fr. Gržine v St. Petru. Vspored: 1. Godba. 2. Petje. 3. Tombola. 4. Ples. K plesu bode svirala godba na lok. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustopnina za osebo 30 kr., za družino 50 kr. Čisti dohodek je namenjen za poplačilo in popravilo orodja ter se preplačila sprejemajo hvaležno. Na obilno udeležbo vabi uljudno ODBOR.

Poskus samomora. Predsinoči je prišel v lekarno Praxmarer neki mladenič ter se je potžil nasproti lekarničarju, da mu je slabo. Ta pa je zaduhal takoj duh po žvepleni kislini, ki je prihajal od mladenca. Naročil je takoj nekemu stražarju naj sprovede mladeniča na zdravniško postajo, kjer so mu opomogli za prvi hip in so ga poslali potem v bolnišnico. To je bil neki Fran Albori iz Reke, kar se je doknalo iz pisma, katerega je izročil na prašanje njegovega imena.

Vleed preoble pijače. V krómi „All' Australia“ prišlo je slabo nekemu trgovskemu agentu, tako, da so ga morali prenesti v bolnišnico.

Istotako je bil prenešen v bolnišnico neki mladenič iz ulice Media. Njega sestra in mati sti bili v velikem strahu in sti jokali na ves glas. Utolazili, sti se še-le ko ste doznali, da ni posebno hudega. — Vsake stvari kar je prav tako tudi pijače. —

Josip Štrukelj, padel je na ulici, ker mu je prišlo tako slabo, da so morali poklicati zdravnika.

Menavadno je, da prihaja do pričkanja v ljudskih kuhinjah. Včeraj se je pa zgodilo to in sicer med Albertom Bučarjem, pekomo iz Ljubljane, in vojakom Antonom Kladora. Bučar, nekoliko vinjen, pričel je zmerjati vojaka brez povoda. Nekoliko časa je ta že potrpel, slednjič ga je pa vendar vprašal, kako prihaja on do tega? Odgovor Bučarja je bil ta, da je hotel tepsti vojaka ter ga nek ko razoročiti. Vojak se je seveda uprl temu in ravno med tem časom je prišla straza, ki je odvela Bučarja seboj.

Kritični dnevi tekočega leta. Dr. Falb pre-rokuje, da bodo naslednji dnevi kritični in sicer najkritičnejši bodo: 22. januar, 20. februar, 8. marec, 22. marec, 6. april, 6. maj, 3. julij, 2. avgust, 31. avgust, 30. september, 15. oktober; manj kritični bodo: 6. februar, 20. april, 4. junij, 17. avgust, 16. september, 20. oktober, 14. november; najmanj kritični pa bodo: 8. januar, 20. maj, 17. junij, 18. julij, 28. november, in 28. december. Da je profesor Falb zadei pravo ni dvoma — pa gotovo samo za nekatere; kajti vsaki dan je kritičen za one, katere je obiskala nesreča in leto je velike.

Saharjin svetovznani ruski zdravnik v Moskvi je umrl 5. t. m. On je zdravil ruskega cara Aleksandra III. ter je bil večkrat poklican za zdravniško pomoč na ruski carski dvor.

Dvojčka in dvojčici je porodila na enkrat 40letna kmetica Ivanka Franovič iz Lunkešov (Hrv. Primorje). Troje novorojencev je kmalu umrlo, mati je pa zdrava. Bila je že dvakrat udova; ni dolgo temu, kar se je omožila v tretjič z 26letnim mladeničem.

Naroden dobrotnik. Poljski trgovec Vavelberg v Varšavi je daroval en milijon rubljev v svrhu, da se ustanovi v Varšavi tehnična šola. Razven tega bode on dajal letnih 400.000 rubljev za

vzdrževanje te šole. V razne druge prosvetne svrhe je daroval 800.000 rubljev. Le nekoliko takih do-
brotnikov bi se hotelo nam Slovincem, da bi si
vzdrževali vse šole, ki se nam neobhodno potrebuje.
In res bi jih trebalo. Vlada sama nam neče dati
šol in tudi neče prisiliti dotičnih občin, da nam
ustanovijo šole, če tudi nam pritičejo valed zakonitih
določil.

Iz Abesinije. Novo leto se povsod praznuje.
Poseben pa je način tega praznovanja med Abe-
sinkami. Največja je čast za Abesinko, ako je
spremenila barvo kože, ki je po naravi sliha barvi
čokolade, v ono kave. Predno se pa zgodi to,
treba Abesinki prebiti mnogo. Postaviti se mora
pod raztegneno laneno rjuho ki ima samo jedno
luknjo za glavo. Pod to rjuho gori več zelenih
tvarin iz nekega lesa. To se vrši skozi cele tri
mesece na samem. Tako skušnjo more prebiti le
malokatera, in jih je radi tega le malo, ki se
prikazujejo za novo leto z novo kožo.

Loterijske številke izrečane dne 5. t. m.

Praga	86,	29,	70,	90,	5.
Lvov	53,	5,	24,	75,	39.

Oznani

c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu dne 1.
januarja 1898, s katerim se vnovič razglajajo
veljavni roki za plačevanje raznih neposrednih dav-
kov in nasledki, ako se ne držijo sledeči roki.

Finančno ravnateljstvo naznanja vsled zakona
od dne 9. marca 1870 (d. z. št. 23), da se sledeči
davki imajo plačevati v teh-le rokih:

a) Zemljarina v mesečnih rokih in to: prvega
vsakega meseca naprej;

b) hišno-razredni, ravno take hišno-
najemni davek, zunaj mesta Trsta v me-
sečnih rokih in to: prvega vsakega meseca
naprej; v mestu Trstu in okolici pa se mora
plačati hišno-najemni davek 1. marca, 1. junija, 1.
septembra in 1. decembra. Radi popusta na
zemljarini in domarini, omenjenega v členu VIII.
zakona od 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220, se
izda posebno oznanilo;

c) obča pridobarina se ima plačati vsako četr-
tletje naprej 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in
1. oktobra. Isto tako treba plačati pridobarina od
javnemu dajanju računov podvrženih podjetij v
štirih enakih, 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in
1. oktobra dospevaljih obrokih;

d) v koliko se prihodarina ne plača na način,
označeni v §. 133 zakona od 25. oktobra 1896,
drž. zak. št. 220, t. j. potom odbitka, treba jo
poravnati v dveh enakih, 1. junija ter 1. de-
cembra dospevaljih obrokih;

e) s pridržkom (določeb §. 234 zakona od 25.
oktobra 1896, drž. zak. št. 220 je plačati osebno
dohodaro v dveh enakih, 1. junija ter 1. de-
cembra dospevaljih obrokih. (§. 234 prvi odstavek
se glasi: Vsakdo, ki izplačuje dohodke v §§. 167
ter 168 gornjega zakona omenjene vrste, je dolžan
odtegniti od istih prejemnikom od teh dobitkov
predpisano osebno dohodaro in plačarino, ki se
mu vsakoletno prijavi v to svrhu.

f) 5% davščina od hiš, davka svobodnih radi
zidanja, ima se naprej plačati v onih rokih kakor
hišno-najemni davek, t. j. v Trstu in okolici 1.
marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra;
zunaj Trsta pa prvega vsakega meseca.

Kdor navednih neposrednih davkov z držav-
nimi dokladami vred ne plača najpozneje v 14
dneh potem, ko izteče rok, postavljen za plačilo
vsakega teh davkov, je dolžan plačati zamudne
obresti, če preseza posamični redni davek z držav-
nimi dokladami vred za vse leto 50 gld.

Zamudne obresti se štejejo za čas od prvega
dneva po tistem, ki je določen za plačilo davka,
do dne plačila tako, da pride po 1% kr. na vsa-
kih sto goldinarjev vsaki dan, ter se potrjujejo z
dolžnim davkom vred.

Slednjič se opozarja plačevalci še na sledeče
naredbe:

§. 5 zakona od dne 9. marca 1870, drž. zak.
št. 23, slove: Če bi se o začetku novega davčnega
leta še ni bil mogel stalno predpisati posamičnim
davkoplačevalcem za to leto dolžni davek, naj se
davki za ustavno dovoljeni čas plačujejo v znesku,
predpisanim za minolo davčno leto, dokler se ne
odmerijo novi davki, v katere je potem všteti že
zvršena plačila.

Člen XVI. zakona od dne 25. oktobra 1896,
drž. zak. št. 220 pa slove: Zastran uporabe za-
kona od dne 9. marca 1870 drž. zak. št. 23 v
prvem letu veljavnosti tega zakona velja za davek
prejšnjega leta:

a) gledé pridobarine dosedanja pridobarina in
dohodarina I. razreda z izredno doklado vred:
pri tistih pridebarinaki dolžnosti po tem zakonu
zavezanih podjetjih in opravilih, dosedaj samo do-
hodarini I. in II. razreda podvrženih, ta dohodarina
z izredno doklade vred:

b) gledé plačarine dosedanja dohodarina II.
razreda z izredno doklado vred.

Dr. Maksimilijan Schuster pl. Bonnett.

c. kr. dvorni svetnik in finančni ravnatelj.

Najnovejša vesti.

Trst 7. V ponedeljek dne 10. t. m. se od-
pravi zasedanje deželnega zbora tržaškega. Po seji
deželnega zbora bode takoj seja mestnega sveta,
v kateri se izvoli veriškacijski od-
sek, kakor sklenjeno v zadnji seji. (Radi afere
Nabergojeve. Op. ured.)

Trst 7. Današnja „Triester Zeitung“ oporeka
vesti, ki se je širila te dni, da je namreč pred-
sednik Lloyd, baron Kalihberg določen za drugo
službo ter da pride na njegovo mesto ekselencia
vitez Rinaldini. Ta govorica da je neosnovana
popolnoma.

Dunaj 7. Generalni nadzornik vojske, Anton
baron Schönfeld je umrl danes.

Trgovinske brzojavke in vesti.
Bismarck. Pšenica za jesen 9.36 9.38 Pšenica za
spomlad 1898 — do — Oves za spomlad 6.88—6.40
Rž za spomlad 8.75 8.77 Koruza za maj-juni 1897. 5.34 5.36
Pšenica nova od 78 kil. f. 13.05—13.15 od 79 kilo
13.20 od 80 kil. f. 13.30—13.35, od 81. kil. f. 13.30
13.35, od 82 kil. for. — — — — — Isomen 5.80 9. —
proso 6.15 6.45
Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje boljše.
Prodaja 10000 m. st. 5—10 nč. ceneje Vreme: megla.
Havre. Kava Santos good average za dec. 38.—
za april 38.50
Santog. Santos good average za december 31.50
za mare 32.— za maj 32.75 za september 38.50 mirno.

Dunajska borza 7. januarja 1898

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102.60	102.95
— v srebru	102.55	102.55
Avstrijska renta v slatu	121.60	121.55
— v kronah	102.35	102.85
Kreditno sodbo	356.25	357.—
London 10 Lst.	119.95	120.—
Napoleoni	9.52	9.53
20 mark	11.74	11.75
100 ital.	45.40	45.45

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“
ki je zajedno URAR, priporoča se toplo p. n. ob-
činstvu za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udani
Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

ŠENTPETERSKA MLEKARIJA Frana Geržina

na trgu S. Giovanni šte. 5.

Vsaki dan dvakrat sveže mleko po 10 novč.
liter od 10 litrov naprej, na drobno do 10
litrov po 12 novč.
Centrifugirana sladka smetana po 1 gld. liter.

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:

6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
6.30 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.80 „ v brzovlak v Pulj, Divačo, Beljak na Dunaj
Lokalni vlak ob praznikih
2.15 popol. v Divačo.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divače.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak Diva Pulja, Rovinja,

(Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.25 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v Kormin.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10. — „ mešani vlak do Mürzschlaga.
Lokalna vlaka ob praznikih.
2. — „ v Gorico, Kormin, Červinjan.
4.25 „ v Nabrežino.

Todenski vlak:

7.50 popol. (sreda) ekspres v Ostende.

DOHOD:

6.55 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežino.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak v Dunaja.
10.25 „ poštni vlak v Dunaja, zveza z Reko.
10.37 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežino.
5.40 popol. poštni vlak v Dunaja.
7.45 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežino.
8.30 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežino
8.56 „ brzovlak v Dunaja zveza z Reko.

Motori na par

z nerazpočljivim kotlom

od 1 do 50 konjskih moči, najpriprosteji in najceneji od bodisi katere-
gakoli drugega sistema, 50%, prihrambe,
prosti koncesije v vsakateri delavnici.

Ekonomični mlini „IDEAL“ na roko in na par z nepokvarljivim kamenom,
prepotreben za vsakega posestnika, 40% pri-
rambe moči, mele v vsaki meri od najfineje do debele moke za žgance, semelje
1 uri 450 do 470 kilogramov, ne da bi se moka segrela.

2 Via Molin piccolo 2 Gessi & Paolini — Trst 2 Via Molin piccolo 2

Generalni zastopniki c. kr. priv. tvornice strojev in motorjev na par
C. H. Hoffmeister — Dunaj.

Tiskarna Gutenberg

alijska ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTE IN CONTO-KNJIGE

sistem „Patent Workman Chicago“

Raztirni zavod — Knjigovestvo.

priporoča se za prijazne naročbe se zadržim primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, roketverev v vsakem obsežu, brošur, pla-
katev cenikov, računov, memorandumov, akrožnlo, papirja zalate in zavitkov z naplsem,
naslovnih listov jedlinih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig,
Saldi-Centi, Fature Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memorale, Journalov,
Prima-note, odpravnih, menjilnih časo-zapadlih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh po-
možnih knjig, potem raztirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, avilenega papirja za
kopiranje, listev iz kavčeka za kopiranje, skledo iz oljka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika
Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Trst, Via delle Acque 5